

СЕКЦІЯ 2.
**ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА**

БРОВДІ ТЕТЯНА МИХАЙЛІВНА,

магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.**
Мукачівського державного університету

**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ**

Освіта, як засвідчує історичний розвиток людства, розглядалася в економічних дослідженнях з розвитком політичної економії. Розвиток економічної думки сприяв формуванню економічних підходів до ролі освіти, розглядаючи її як соціальне благо, розподіл якого впливає на продуктивні сили та виробничі відносини.

Освіта завжди розглядалася як суттєвий фактор економічного зростання. Від її змісту та якості, професіональної майстерності багато в чому залежить ефективність економіки.

Освіта, виконуючи функцію відтворення головної продуктивної сили – робочої сили, є рушійним фактором прогресу. З огляду на це, назріла необхідність аналізу ролі освіти як фактора модернізації бухгалтерського обліку, ефективного способу поліпшення його методології та організації відповідно до потреб сучасного бізнесу.

Освіта є складним соціокультурним феноменом, дослідження якого є предметом педагогічних наук [2]. Найважливіші функції освіти – це навчання і виховання в їх безперервній взаємодії.

Як правило, зв'язок освіти та бухгалтерського обліку розглядається в спеціальній літературі односторонньо: під функції бухгалтерського обліку розробляються навчальні предмети; визначаються методики

викладання; формується перелік навиків і умінь до випускника навчального закладу за спеціальністю “Облік і оподаткування”. Тобто в більшості випадків змінюються певні інструменти освіти (наприклад, форми й види навчання), але не її зміст. До цих пір праці вчених концентрували увагу на тому, як суб’єкт обліку (бухгалтер) може впливати на об’єкт обліку, але вплив на суб’єкта досліджувався недостатньо. Відповідь на це питання дає освіта. Тому є необхідність вийти за рамки методичних розробок викладання бухгалтерського обліку та розглянути освіту як фактор, що впливає на його розвиток.

З урахуванням зростаючої ролі самоосвіти ці питання можна відкоригувати: чому вчитися, як вчитися, яких загальнолюдських цінностей дотримуватися (рис. 1).

Рис. 1. Ключові питання бухгалтерської освіти [2]

Бухгалтерський облік і освіту на шляху до вирішення актуальних проблем суспільства об’єднує, по-перше, те, що об’єктом вивчення всіх соціальних наук є діяльність людини як члена певного суспільства. Це загальна сутнісна ознака соціальних наук. По-друге, бухгалтерський облік і освіта мають соціальне значення.

Важливою функцією освіти, на думку соціологів, є соціальний контроль: освіта покликана готувати таких членів суспільства, які приймають його основні цінності.

У контексті соціального підходу до бухгалтерського обліку можна

виділити наступний принцип, якого повинні дотримуватися автори будь-яких концепцій освіти, які претендують бути продуктивними: активне усвідомлення суб'єктом і об'єктом навчання необхідності досягнення в процесі професійної діяльності балансу суспільних та індивідуальних інтересів.

Метою професійної освіти бухгалтера, на думку С.Ф. Голова [1, с. 25], є підготовка компетентних кваліфікованих бухгалтерів, здатних упродовж життя робити позитивний внесок у професію й суспільство, в якому вони працюють.

Проблема полягає в тому, що індивідуальні інтереси, хоча і можуть збігатися з суспільними, за своїм визначенням суперечливі. Дійсно, з одного боку, у філософії, політиці, економіці існує тенденція наділення правом вільного вибору особи. Але, з іншого боку, такий вільний вибір завжди обмежується моральними й правовими рамками. Тому виникають суперечності між двома протилежними тенденціями: 1) збільшення вільного вибору того або іншого рішення; 2) виникнення нових обмежень такого вибору. Саме пошук оптимізації рішення цієї проблеми розглядатимемо надалі як найважливіше в питаннях бухгалтерської освіти.

Пошук кращого вирішення головного протиріччя здійснювався протягом всієї історії людства. При цьому на певному проміжку історичного розвитку визначали пріоритетною ту або іншу тенденції. Якщо підтримувалася пріоритетність суспільних інтересів, історія зазнавала тоталітарного режиму. Крім індивідуальних, визначальне значення мали егоїстичні інтереси окремих осіб або груп. У сучасних освітніх концепціях ці тенденції поєднуються досить спрощено, тобто декларативно визнається пріоритет особистих і суспільних інтересів, але не говориться як їх потрібно задоволінняти.

Ціль освітньої системи, яка передбачає досягнення такого ефекту, полягає у відповідному формуванні світогляду бухгалтера, завдяки якому результати професійної діяльності бухгалтера повністю будуть узгоджені з соціальними нормами суспільства. У процесі практичної діяльності бухгалтер не лише відображає в бухгалтерському обліку його об'єкти, а й реалізує власну мету – виконання завдань бухгалтерського обліку, яку він ідеально формує в його

свідомості. Таким чином, бухгалтер, розглядаючи свою діяльність в якості об'єкта свідомості, виділяє себе із сфери цієї діяльності. Це робить бухгалтера свідомим, творчим, активним носієм професійних знань.

Список використаної літератури:

1. Голов С.Ф. Концепція професійної освіти бухгалтера в України // Професійна кваліфікація бухгалтерів: від вищої освіти до професійного визнання: Всеукраїнська конференція. – Київ: Пуща Водиця, 28 травня 2004. – С. 24-32.
2. Чижевська Л.В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність: теорія, організація, прогноз розвитку: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 528 с.

БІЛАК НІКОЛЕТТА ВОЛОДИМИРІВНА,
магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Максименко Д.В.**,
Мукачівського державного університету

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В сьогоднішніх умовах господарювання особливого значення набувають проблеми формування та управління витратами як одного із складників комплексної системи менеджменту.

Будь-яке підприємство чи організація виробничої сфери, незважаючи на форму власності, не можуть обійтись без попереднього підрахунку затрат та випуск певного виду продукції, виконання різного виду робіт чи надання послуг або ж сукупних затрат по підприємству чи організації.

В умовах ринкової економіки головною метою діяльності будь-якого підприємства є досягнення максимального прибутку. Всі інші цілі підпорядковані цьому основному завданню, оскільки прибуток служить основою та джерелом коштів для подальшого росту інших показників.

Надзвичайно важливу роль відіграє контроль за формуванням фактичних затрат, тобто реальне втручання у виробничий процес та регулювання розміру

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>